

Phát huy vai trò của giảng viên lý luận chính trị trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

ThS. NGUYỄN PHẠM LỆ HẰNG

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: lehanglsd@gmail.com

Nhận ngày 15 tháng 7 năm 2023; chấp nhận đăng tháng 9 năm 2023.

Tóm tắt: Đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chính là đấu tranh trên mặt trận tư tưởng, lý luận. Giảng viên lý luận được đào tạo chuyên sâu về lý luận, tư tưởng; trực tiếp nghiên cứu, giảng dạy; trực tiếp truyền tải đến các tầng lớp nhân dân về nền tảng tư tưởng của Đảng; phổ biến, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng. Do vậy, đây là đội ngũ nắm lý luận từ gốc rễ, đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng từ gốc rễ. Phát huy vai trò đó, giảng viên lý luận chính trị phải gương mẫu trong học tập, rèn luyện; có bản lĩnh chính trị vững vàng; không ngừng cập nhật kiến thức, tiếp thu khoa học kỹ thuật để gắn lý luận với thực tiễn, tạo sức mạnh, hiệu quả trong đấu tranh, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Từ khóa: bảo vệ nền tảng tư tưởng, giảng viên, vai trò của giảng viên lý luận chính trị.

Abstract: The struggle to protect the Party's ideological foundation primarily takes place on the ideological and theoretical front. Political theory lecturers are deeply trained in theory and ideology, engaging in direct research, teaching, and transmitting the Party's ideological foundation to the people. They also disseminate and implement the Party's directives and resolutions. Therefore, this group is well-versed in theory and plays a crucial role in protecting the Party's ideological foundation from its roots. To excel in this role, political theory lecturers must set an example in learning, self-improvement, determination, and persistence, continuously updating their knowledge to connect theory with practice, thus enhancing the effectiveness of protecting the Party's ideological foundation.

Keywords: protecting the ideological foundation, lecturers, role of political theory lecturers, political theory.

Nền tảng tư tưởng có vai trò vô cùng quan trọng trong việc thực hiện chức năng cầm quyền của Đảng. Nói đến nền tảng tư tưởng của một chính đảng là nói đến hệ thống các quan điểm về lý luận, học thuyết chính trị - xã hội của một giai cấp mà từ đó hình thành, phát triển nên các quan điểm, tư tưởng về các lĩnh vực của đời sống xã hội, theo quan điểm của giai cấp đó. Nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam đã được khẳng định gồm hai thành tố: Chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Trong thực tiễn đấu tranh cách mạng, nền tảng tư tưởng của Đảng được cụ thể hóa thành điều lệ, cương lĩnh, chủ trương, đường lối của Đảng. Do đó, đấu tranh bảo

vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chính là đấu tranh bảo vệ các quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; đồng thời phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, xuyên tạc chủ trương, đường lối, quan điểm của Đảng, đảm bảo vai trò cầm quyền của Đảng đối với Nhà nước và xã hội, từ đó xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nói: "Chúng ta phải nâng cao sự tu dưỡng về chủ nghĩa Mác - Lênin để dùng lập trường, quan điểm, phương pháp chủ nghĩa Mác - Lênin mà tổng kết những kinh nghiệm của Đảng ta, phân tích một cách đúng đắn những đặc điểm của nước ta. Có như thế, chúng ta mới có thể dần dần hiểu được quy

luật phát triển của cách mạng Việt Nam, định ra được những đường lối, phương châm, bước đi cụ thể của cách mạng xã hội chủ nghĩa thích hợp với tình hình nước ta⁽¹⁾. Kế thừa và phát huy tư tưởng của Bác, Đảng ta luôn dựa trên lập trường, quan điểm, phương pháp luận khoa học chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và thực tiễn khách quan để phân tích, tổng kết đúc rút kinh nghiệm, từ đó định ra đường lối phát triển đất nước. Đây cũng chính là vấn đề trọng tâm, cốt lõi xuyên suốt trong công tác tư tưởng của Đảng.

Trong điều kiện hiện nay, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là nhiệm vụ vô cùng quan trọng bởi đây là vấn đề liên quan đến sự tồn vong của cả chế độ, cần thiết phải có sự vào cuộc của tất cả cán bộ, đảng viên trong toàn hệ thống chính trị, những công dân Việt Nam hiện đang sinh sống và làm việc ở trong, ngoài nước. Trong đó, không thể không kể đến đội ngũ giảng viên lý luận chính trị, bởi đây được xem là "đội quân" tiên phong trong lĩnh vực lý luận chính trị của Đảng. Hiểu rõ vai trò, ý nghĩa của công tác tuyên truyền lý luận chính trị, vì thế một trong những nhiệm vụ, giải pháp quan trọng được đề cập tại Văn kiện Đại hội XIII của Đảng về công tác tư tưởng đó là: "Hết sức coi trọng xây dựng Đảng về tư tưởng. Kiên định, vững vàng trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh (□.); không ngừng nâng cao trình độ lý luận chính trị cho cán bộ, đảng viên; thường xuyên đấu tranh ngăn chặn âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, phản động, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng⁽²⁾ trở thành nhiệm vụ chính trị quan trọng hàng đầu của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị.

Sở dĩ nói, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị là lực lượng tiên phong, "đội quân" chính quy, tinh nhuệ trong cuộc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Là vì khi các thế lực thù địch không ngừng công kích, chống phá, đòi xóa bỏ chủ nghĩa xã hội, xóa bỏ Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh□ thì tư tưởng, lý luận chính là mặt trận "nóng" nhất mà chúng nhắm tới.

Cũng chính vì lẽ đó, Đảng ta đã nêu rõ, phải "Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức công tác tư tưởng theo hướng chủ động, thiết thực, kịp thời và hiệu quả; nâng cao tính chiến đấu, tính giáo dục, tính thuyết phục trong tuyên truyền, học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. ... đẩy mạnh tổng kết thực tiễn, nghiên cứu lý luận, hoàn thiện hệ thống lý luận về đường lối đổi mới, về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam⁽³⁾". Trên mặt trận tư tưởng, lý luận nóng bỏng đó, giảng viên lý luận chính trị được thể hiện bản lĩnh với vai trò là những chiến sĩ đầu tiên, nắm vấn đề từ gốc rễ và đấu tranh từ gốc rễ.

Giảng viên lý luận chính trị là đội ngũ được đào tạo bài bản, chuyên sâu về lý luận, tư tưởng; đây chính là đội ngũ trực tiếp làm công tác nghiên cứu, giảng dạy, trực tiếp biên soạn giáo trình, nội dung về lý luận chính trị; trực tiếp truyền tải nội dung đó đến các đối tượng là học viên, sinh viên và giảng viên lý luận chính trị cũng tham gia đội ngũ tuyên truyền viên, báo cáo viên, nói chuyện chuyên đề, phổ biến, quán triệt các chỉ thị, nghị quyết của Đảng. Để có thể thực hiện tốt vai trò tuyên truyền, phổ biến lý luận chính trị, họ phải nắm bắt tình hình, cập nhật những thông tin mới, diễn biến mới, làm rõ những biểu hiện, những vấn đề mới nảy sinh trong công tác tư tưởng để phân tích, đánh giá và kiến giải những vấn đề trực tiếp liên quan đến thực tiễn đời sống kinh tế - xã hội trong nước và quốc tế, từ đó định hướng về công tác tư tưởng, góp phần vào làm rõ những cách thức quản lý, phát triển kinh tế - xã hội phù hợp, đúng đắn.

Giảng viên lý luận chính trị có thể lan tỏa tinh thần, năng lực đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng tới các đối tượng khác. Cụ thể, trong quá trình giảng dạy, trao đổi, thuyết trình, đội ngũ giảng viên bằng những phân tích, đánh giá, luận giải từng cơ sở khoa học, cơ sở thực tiễn, bản chất cách mạng, khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để đổi

tượng (học viên, sinh viên, quần chúng nhân dân) hiểu rõ, hiểu sâu sắc, toàn diện nền tảng tư tưởng của Đảng, nắm được tính hợp lý, phù hợp thực tiễn cách mạng, thực tiễn đời sống kinh tế - xã hội của đất nước, từ đó mỗi người đều có thể phát huy tốt nhất vai trò, trách nhiệm của mình trong đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, góp phần bảo vệ hiệu quả nền tảng tư tưởng của Đảng.

Nhằm phát huy vai trò tiên phong về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị cần thực hiện một số nhiệm vụ, giải pháp cụ thể như sau:

Một là, mỗi giảng viên lý luận chính trị phải rèn luyện bản lĩnh, tư tưởng chính trị vững vàng, gương mẫu, đi đầu trong học tập, rèn luyện theo quan điểm của Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; nghiêm túc chấp hành Điều lệ Đảng; nói, viết và làm theo đúng chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Mỗi giảng viên lý luận chính trị phải nắm vững và tin tưởng vào mục tiêu, lý tưởng, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội mà Đảng, Bác Hồ và nhân dân đã lựa chọn; tin vào chủ trương, đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Bởi nếu mỗi giảng viên lý luận chính trị hoài nghi, dao động, lung lay, mất phương hướng trước những khó khăn, thử thách, trước những luận điệu xuyên tạc, kích động của các thế lực thù địch thì sẽ ảnh hưởng đến thành quả của cuộc đấu tranh trên mặt trận tư tưởng của Đảng và vì như vậy sẽ không thể tạo nên sức mạnh để đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch. Nguy hiểm hơn, nếu phần "gốc rễ" này bị lung lay, dao động, bị suy thoái thì nguy cơ làm suy yếu nền móng cơ bản trong công tác tư tưởng chính trị, thậm chí lan tỏa những điều tiêu cực tới xã hội.

Hai là, giảng viên lý luận chính trị phải kiên định, kiên trì mục tiêu bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chính là bảo vệ chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, bảo vệ chủ trương, đường lối của Đảng và thành quả cách mạng của đất nước đã giành được dưới sự lãnh đạo của Đảng.

Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh đã được khẳng định là nền tảng tư tưởng của Đảng, được minh chứng sống động bằng thực tiễn cuộc đấu tranh cách mạng anh hùng, gian khổ của dân tộc ta để giành độc lập dân tộc, thống nhất nước nhà cũng như trong công cuộc Đổi mới và hội nhập quốc tế. Tuy nhiên các thế lực thù địch đã và đang lợi dụng việc một bộ phận cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, tự diễn biến, tự chuyển hóa, vi phạm pháp luật và bị xử lý để rêu rao, chống phá; phủ nhận những giá trị đích thực đã được lịch sử chứng minh, những đóng góp, những thành quả lớn lao của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng. Do đó mỗi giảng viên lý luận chính trị hơn ai hết phải là những người nắm rõ quy luật phát triển, thấu hiểu bản chất, giá trị của Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh đối với sự nghiệp cách mạng giúp người học nhận thức rõ đâu là hiện tượng, là biểu hiện nhất thời của một bộ phận cán bộ, đảng viên suy thoái, tiêu cực để làm rõ, đồng thời khẳng định một cách thuyết phục yêu cầu, đòi hỏi khách quan phải bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, và đó chính là bảo vệ các quan điểm, giá trị của Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh đối với sự nghiệp cách mạng Việt Nam.

Ba là, mỗi giảng viên lý luận chính trị cần không ngừng học hỏi, biết gắn lý luận và thực tiễn trong nội dung giảng dạy lý luận chính trị ở các cấp học.

Giảng viên lý luận chính trị phải không ngừng tự đổi mới mình cả về học thuật và tri thức đời sống. Bởi lẽ, họ là những người giảng dạy về lý luận chính trị mà lý luận thì không thể truyền đạt suông, lý thuyết đơn thuần, một chiều mà thiếu đi các dữ liệu từ đời sống xã hội, thiếu tính thực tiễn. Việc giảng dạy, truyền đạt lý luận, chính trị, chỉ thị, nghị quyết của Đảng mà xa rời thực tiễn sẽ như nói ngọn mà không có gốc, thiếu sự chắc chắn, khách quan, không thuyết phục được học viên, cán bộ, đảng viên, nhân dân. Ngược lại, nếu quá sa đà với thực tiễn mà không có gốc lý luận vững vàng thì sẽ mất đi vai trò định hướng của

công tác tư tưởng, chính trị. Do đó, để có thể phát huy hiệu quả vai trò của mình trong công tác giảng dạy lý luận chính trị, mỗi giảng viên chuyên ngành cần thiết phải không ngừng học hỏi để có thể vận dụng lý luận vào thực tiễn nhằm lý giải các vấn đề này sinh từ thực tiễn đời sống xã hội, đồng thời từ hiện thực đời sống xã hội đúc kết và phát triển thành hệ thống lý luận, lồng ghép những nội dung đó vào trong đề cương bài giảng tạo sức hấp dẫn cho người học. Làm tốt vấn đề trên sẽ tạo ra được hiệu ứng lan toả khi thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền về lý luận chính trị cho học viên, sinh viên; thông qua kết quả giảng dạy góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh, phản bác hiệu quả các luận điệu sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch.

Bốn là, trong bối cảnh khoa học phát triển hiện đại, mỗi giảng viên lý luận chính trị cần phải có trình độ hiểu biết về công nghệ tương xứng để đáp ứng nhu cầu đòi hỏi từ thực tiễn công tác trong tình hình mới.

Hiện nay, không gian số đã và đang trở thành mặt trận thông tin không lồ với mức độ rất phức tạp và khó kiểm soát. Bên cạnh các phương tiện, kênh thông tin truyền thống, các thế lực thù địch sử dụng không gian này để xuyên tạc, chống phá Đảng, Nhà nước ta ngày càng nhiều và càng phổ biến. Do đó, việc đấu tranh với các thông tin, luận điệu sai trái, của các thế lực thù địch đã mở ra một không gian mới, rộng hơn, không có biên giới, lãnh thổ; nhiều trường hợp không thấy mặt [kẻ thù, đối tượng]. Nếu giảng viên lý luận chính trị không hiểu rõ mạng xã hội, nền tảng số như Facebook, Google, Youtube, Tiktok.. thì trên trận tuyến chống lại các thế lực phản động, thù địch, chúng ta một mặt vừa không nắm rõ được đối tượng, mặt khác vừa không trang bị được những [vũ khí] phù hợp để có thể phản bác, đấu tranh chống lại các quan điểm sai trái, thù địch nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Chính vì vậy, việc nắm rõ công nghệ thông tin không chỉ là vấn đề tăng cường trình độ hiểu biết mà đó còn là yêu cầu bức thiết cần có đối với đội ngũ cán bộ là giảng viên giảng dạy lý luận chính trị trong thực hiện vai trò

bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng giai đoạn hiện nay. Chỉ khi chúng ta có đủ năng lực, hiểu biết, mới có thể chủ động ứng phó với mọi tình hình huống dù ở bất cứ [chiến trường] nào, với mọi [vũ khí] mà các thế lực phản động, thù địch đang âm mưu phá hoại công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội mà Đảng, bác Hồ và nhân dân ta đã dày công vun đắp.

Thực tế đã chứng minh, đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch là nhiệm vụ của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và cả hệ thống chính trị. Song trong cuộc đấu tranh này, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị có vai trò vô cùng quan trọng: là thành trì đầu tiên, gốc rễ của sức mạnh ý chí, trí tuệ, vừa trực tiếp khẳng định vai trò nền tảng tư tưởng của Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, trực tiếp đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; lại vừa thông qua giảng dạy, truyền đạt, báo cáo [góp phần lan tỏa sức mạnh đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng tới cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân.

Để đáp ứng ngày càng hiệu quả vai trò tiên phong trong công tác tuyên truyền lý luận chính trị bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng của đội ngũ giảng viên, yêu cầu cần thiết đặt ra cho Đảng và Nhà nước ta là phải xây dựng cho bằng được đội ngũ giảng viên lý luận chính trị có bản lĩnh vững vàng, tiên phong, gương mẫu và không ngừng rèn luyện, học hỏi, trau dồi nền tảng lý luận vững chắc, sâu sắc, gắn với hiểu biết thực tiễn đời sống xã hội không ngừng vận động, nắm bắt xu hướng và làm chủ khoa học, công nghệ để chủ động, thích ứng với bối cảnh kinh tế - xã hội trong nước và quốc tế, từ đó phát huy tốt nhất, hiệu quả nhất công tác đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng./.

(1) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, T.11, Nxb. CTQG, Hà Nội, tr.92.

(2), (3) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, T.I. Nxb. CTQGST, Hà Nội, tr. 40 - 41, 181 - 182.